

IV. Opis programu studiów

3. KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	M#1-N1-IP-PPT-704
Nazwa przedmiotu	Komputerowe wspomaganie w dynamice przepływów i wymianie ciepła
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Computer support in flow dynamics and heat transfer
Obowiązuje od roku akademickiego	2020/2021

USYTUOWANIE MODUŁU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	INFORMATYKA PRZEMYSŁOWA
Poziom kształcenia	I stopień
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma i tryb prowadzenia studiów	studia niestacjonarne
Zakres	programowanie procesów technologicznych
Jednostka prowadząca przedmiot	Katedra Mechaniki
Koordynator przedmiotu	Dr inż. Robert Kaniowski
Zatwierdził	

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	przedmiot specjalnościowy
Status przedmiotu	obowiązkowy
Język prowadzenia zajęć	polski
Usytuowanie modułu w planie studiów - semestr	semestr 7
Wymagania wstępne	Matematyka
Egzamin (TAK/NIE)	NIE
Liczba punktów ECTS	4

Forma prowadzenia zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium
Liczba godzin w semestrze	9		18	9	

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Kategoria	Symbol efektu	Efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01	Zna zasady obliczania i doboru instalacji hydraulicznych	IP1_W02 IP1_W03
	W02	Zna metody wyznaczania prędkości przepływu płynu oraz wydatku masowego i objętościowego, zna równanie Eulera, Bernoulliego i metody wyznaczania strat ciśnienia podczas przepływu płynu lepkiego.	IP1_W02 IP1_W03
	W03	Posiada wiedzę w zakresie stosowania zasad termodynamiki do układów konwersji energii, równania Clapeyrona.	IP1_W02 IP1_W03
	W04	Student ma wiedzę w zakresie podstawowych rodzajów transportu ciepła, pojęć i zależności opisujących wymianę ciepła, ma wiedzę w zakresie złożonej wymiany ciepła, oporów cieplnych	IP1_W02 IP1_W03
	W05	Potrafi prowadzić obliczenia numeryczne dla dwuwymiarowego rozkładu temperatur	IP1_W02 IP1_W03
Umiejętności	U01	Posiada umiejętności w zakresie użycia wybranych metod i narzędzi do rozwiązywania inżynierskich problemów dotyczących obliczeń hydraulicznych i podstaw wymiany ciepła	IP1_U02 IP1_U06 IP1_U10 IP1_U15
	U02	Umie opracować sprawozdanie na podstawie obliczeń i przedstawić wyniki w formie graficznej	IP1_U02 IP1_U06 IP1_U10 IP1_U15
	U03	Potrafi korzystać z podstawowych mechanizmów wymiany ciepła	IP1_U02 IP1_U06 IP1_U10 IP1_U15
	U04	Potrafi stosować narzędzia matematyczne do rozwiązywania problemów odnoszących się do zasad termodynamiki i mechaniki płynów. Umie zinterpretować otrzymane wyniki.	IP1_U02 IP1_U06 IP1_U10 IP1_U15
	U05	Posiada wystarczającą sprawność obliczeniową w zakresie typowych zagadnień techniki cieplnej i mechaniki płynów (praca, moc, ciepło, strumień ciepła, natężenie przepływu, itp.).	IP1_U02 IP1_U06 IP1_U10 IP1_U15
Kompetencje społeczne	K01	Umie pracować w grupie, podporządkowuje się zasadom pracy w zespole. Potrafi przedstawiać swoje stanowisko i bronić go, używając rzeczowych argumentów w dyskusji.	IP1_K04
	K02	Ma świadomość, jaki wpływ na środowisko naturalne ma sposób wytwarzania energii i praca urządzeń wytwarzających energię.	IP1_K02

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć*	Treści programowe
wykład	<ol style="list-style-type: none"> Płyny rzeczywiste i doskonałe. Własności płynów. Siły działające na płyn. Podstawowe równanie statyki płynów. Równanie równowagi płynów w układzie trójwymiarowym. Wysokość słupa cieczy jako miara ciśnienia statycznego. Pomiar ciśnienia. Nadciśnienie, podciśnienie i ciśnienie absolutne. Prawo Pascala. Prawo Archimedesesa. Równowaga brył pływających. Równowaga statyczna płynów ściśliwych. Kinematyka płynów – podstawowe pojęcia. Opis ruchu płynu. Równanie ciągłości strugi. Klasyfikacja przepływów. Przepływ ustalony. Dynamika płynów - równanie ruchu Eulera.

	3. Równanie Bernoulliego dla płynów rzeczywistych. Przepływy w przewodach zamkniętych. Zastosowania równania Bernoulliego. Pomiary prędkości płynu za pomocą rurek ciśnieniowych. Prawo Hagena – Poiseuille'a. Przepływy laminarne i turbulentne. Krytyczne liczby Reynoldsa. Straty liniowe i miejscowe.
	4. Równanie stanu gazu doskonałego, ciepło właściwe przy stałym ciśnieniu i objętości dla gazu doskonałego. I zasada termodynamiki dla układów zamkniętych (o kontrolowanej masie) i otwartych (o kontrolowanej objętości). Procedury bilansowania energii, przykłady analizy energetycznej.
	5. Podstawowe wiadomości o wymianie ciepła (przewodzenie, przejmowanie, promieniowanie, przenikanie). Liczby podobieństwa i równania kryterialne w wymianie ciepła.
	6. Wyprowadzenie zależności dla ustalonego przewodzenia ciepła metodą bilansów elementarnych.
laboratorium	1. Sprawy organizacyjne. Wymogi zaliczeniowe. Zapoznanie studentów z przepisami BHP i ppoż. w laboratorium. Zasady opracowywania danych eksperymentalnych.
	2. Pomiar naprężeń stycznych w cieczy.
	3. Równowaga względna cieczy.
	4. Wizualizacja przepływu - krytyczna liczba Reynoldsa.
	5. Wyznaczanie współczynnika strat liniowych w przewodzie zamkniętym.
	6. Wyznaczanie współczynnika strat lokalnych przy przepływie wody w rurze.
	7. Pomiar temperatur. Przyrządy do pomiaru temperatury. Praktyczna analiza sposobu instalowania termometrów w instalacjach.
	8. Pomiar ciśnień. Wzorcowanie manometrów sprężystych.
	9. Zależność stanu skupienia od temperatury i ciśnienia.
	10. Badanie rury ciepła.
	11. Prawo Boyle'a - Mariotte'a (przemiana izotermiczna).
	12. Wyznaczenie prędkości płynu zwężką pomiarową.
	13. Pomiary własności powietrza wilgotnego.
projekt	1. Obliczanie parametrów przepływu dla rurociągu prostoliniowego: poszukiwanie różnicy ciśnień, wyznaczanie prędkości i wydatku.
	2. Obliczanie parametrów przepływu dla rurociągu prostoliniowego: wyznaczanie średnicy rurociągu.
	3. Wypływ cieczy przez lewar – sformułowanie zagadnienia przy założeniu zmiany wysokości powierzchni swobodnej
	4. Obliczenia numeryczne czasu opróżniania zbiornika
	5. Obliczenia numeryczne dwuwymiarowego rozkładu temperatur – wyprowadzenie formuł metodą bilansu elementarnego (objętości kontrolne)
	6. Obliczenia numeryczne dwuwymiarowego rozkładu temperatur - warunki brzegowe Dirichleta i Neumanna

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia (zaznaczyć X)					
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Sprawozdanie	Inne
W01			X			
W02			X			
W03			X			
W04			X			
W05			X			
U01				X	X	
U02				X	X	
U03				X	X	

U04				X	X	
U05				X	X	
K01				X	X	
K02				X	X	

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA

Forma zajęć*	Forma zaliczenia	Warunki zaliczenia
wykład	zaliczenie z oceną	Uzyskanie co najmniej 50% punktów z kolokwiów w trakcie zajęć
laboratorium	zaliczenie z oceną	Uzyskanie co najmniej 50% punktów ze sprawozdań
projekt	zaliczenie z oceną	Uzyskanie co najmniej 50% punktów z projektu

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS							
Lp.	Rodzaj aktywności	Obciążenie studenta					Jednostka
		W	C	L	P	S	
1.	Udział w zajęciach zgodnie z planem studiów	9		18	9		h
2.	Inne (konsultacje, egzamin)	2		2	2		h
3.	Razem przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	42					h
4.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	1,7					ECTS
5.	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	58					h
6.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy	2,3					ECTS
7.	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	75					h
8.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym	3,0					ECTS
9.	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100					h
10.	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25 godzin obciążenia studenta</i>	4					ECTS

LITERATURA

1. J.A. Kołodziej: *Wybrane zagadnienia z mechaniki płynów w ujęciu komputerowym*, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 2003
2. Z. Orzechowski, J. Prywer, R. Zarzycki: *Mechanika płynów w inżynierii środowiska*, WNT, Warszawa 2001
3. R.Gryboś: *Podstawy mechaniki płynów*, PWN, Warszawa 1998
4. P. Furmański, R.Domański: *Wymiana ciepła. Przykłady obliczeń i zadania*, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2002
5. Z. Nagórski: *Modelowanie przewodzenia ciepła za pomocą arkusza kalkulacyjnego*, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2014
6. S. Wiśniewski, T.S. Wiśniewski: *Wymiana ciepła*, WNT, Warszawa 1997

7. B. Staniszewski: Termodynamika, PWN, Warszawa 1986
8. S. Wiśniewski: Termodynamika Techniczna . Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, 1999